Urywek Pieśni
o
Maxymilianie rakuskim.
(1588.)

(Rękopis współczesny rozpisem.)

(Umieszczony w Przyjacielu Ludu
w Nrze 46 na Rok 1844. str. 368.)

#

Przy jednej z moich książek która do Stanisława Karnkowskiego może należała, znalazłem ją wpisaną na białych okładkowych kartkach. Stały się one rękopismem nie tylko rzadkim ale jedynym gdyż nigdzie – pieśni tej nie zdarzyło mi się czytać – pisane są jeśli się nie mylę ręką samego wyżej wspomnionego posiadacza. Pisownią i szyk wierszów niekiedy niemiarowych starałem się wiernie zachować i przesłałem ją jako Legendę Przyjacielowi Ludu spodziewając się iż tem samem sprawię przyjemność wszystkim którzy zawsze zmiłem uczuciem a nieraz z rzewnym wspomnieniem domowe piosenki mną.

Alexander Batowski

Odnow. d. 30 Lipca 1843 roku.

Tamki miasta i te zwyczaiamy
Poznacznie to po mnie samy
Iż to czo wam obiecznie
Spełni szie i więczei dawnie

Virs

Oni szie uradowali
I z radoszczią vikrzikali
Ku Olkusowi szie brali
Aby Rabsztina dostali

Virs

Gdi do Olkusa przyjechali
Tam na pirwsze szędzie poznali
Bo dla nich ucz gotowali
I wolno do miasta przyechali

Virs

Kotym ku Krakowa iechał
Chcząc aby ono szczęście miał
Które mu pirwei służyło
Ale go to omilило

Virs

Gdi tak prentko pod Krakow jechal
Pieńknie sobie nan poglądal
Ale izbi w nim mial mieszkacz
Tego mu Bog nie raczis dacz. 2.

Gdi nis pod Krakow przyechal
w Rakowiczach pirszą nocz spal
Dali mu szie znacz Rakowicze
Gdi nan strzilano Skrakowskiei 3.
subienicze

On baczącz ze szie nie wispal
O inszi sie noczleg pital
Do mogili mu kazali
Tam wsitkie mnichij wignali.

Potim rade uczinili
abi posła wiprawili
Do Kanclirza Koranego
A do Zamku Krakowskiego.

Kanclirzowi listi oddano
Bij Krola w zamek puszczono
Kanclirz gdi listy wiczital

Roslowy tak odpowiedzial.

Ze mi ius mami niszego
I dawno naznaczonego
Zigmunta króla polskiego
Znarodu Jagielowego:

To ten naszim panem bendzie
y na krolestwie usziendzie
A tak powidz Panu szwemu
Jako bi nieznaiomemu

Zebi chczeli precz poiechacz
A thu zamkowy pokoy dacz
Bogo na tho nikt nieobral
Ani tez po niego iezdzil

Jedno Zborowski z gurkü Spithek
Czij brali od niego pozitek
Posel zaraz precz poie – (chal)
Panu swemu tho powiedzial

Ze ius snacz maią iusze – (jo)
Zygmunta Krola polskiego

niemiecz sie zaraz rozgniewal
wsitkiego woyska zawolal
mowiącz gotuiczie szie wszisczij
wengrowie, Polaczy, niemczy
wengrowie uram wolali
a polaczy wikrzikal-(i)
niemczy (Saukt) pape wolali
a polaczy wikrzikali
gdi szie znijmi kanczlirz potikacz
weirzał wnebo y zaplakal
Boze racz strzicz ludu mego.
mnie kanczlirza koronnego
Bili Polaczy szablamy
Chlopy kymi, kosturami
uczek — — — — .

Przypiski.

1. Do tego ciekawego zabytku mógłby i literat i historyk nieco uwag dołączyć, od których jako pierwszy znalezca wstrzymam się — dodam tylko że gdyby znaną była Niemcewiczowi, byłby ją w śpiewach swoich niezawodnie umieścił —

2. Dotąd cztero-wierszyki przedziela pisarz słowem: virs co oznaczało dzisiejszy niepolski wyraz strofę, dalej pisz jak widziemy z tekstu iednem ciągiem bez zachowania miary wiersza pisane —

3.

3. w Zbiorze znakomitym Ryciu
Gwalberta Pawlikowskiego
w medyce, znajduje się 4 Ta-
blic wyobrażających, dwie po-
trzeby pod Krakowem, jedna
pod mogiłą a jedna pod Wy-
cinur; rytował je jak tam
wyrażono w Styczniu 1589 —
a. Antensack de Figure na
jednej tych odnoszącej się do
szczegółów historycznych tu
wspomnianych (jak wówczas
krążyły) napis dosłowny tak:
„ Bericht von Jr. Durchleüch
„ tigkeitt Maximilian erwöhl-
„ ter König in Polen, und
„ dem groß=Cantzler, sampt
„ dem Schwedischen Könnig (
tak nawzał Sygmunta III)
„ zum ersten da Gelegenheit
vor

„vor Krakau wie sie gehalten
„haben im anzug der Schlacht-
„Ordnung bis gegen abendt das
„sie sich gelegert haben gesche-
„hen Jm Monet 7ber Jm
„87 (1587.) Jar." Rycina
(à vol d'oiseau) zrobiona przed-
stawia szyk bojowy cały wojsk
obodwóch pod Krakowem; nie-
zapomniano i Szubienicy owej w
pieśni dotkniónej, na której człek
obwieszony i zaciągniónych dwa
działa — jedno wystrzelając do-
wódzcę maksymilianistów z konia
na ziemię strąca. Te same wre-
szcie okoliczności wierszem staro-
niemieckim, który tu dla miejsca
opuszczam, dość opisane wiernie —

BIBLIOTH. BAVORUM A. LEOPOLIEN.

Rkps. Nr. 332.
K. 8.

332

s meū laude: ut cantē
dinē tuā Ne proicias me
itus mea ne delinquas
[illegible] mei m̄: ⁊ qui custodiebāt
meā consiliū fecerūt in unū Dicentes deus
t eum ⁊ p̄sequimī ⁊ conp̄hendite eum: quia
qui eripiat Ds ne elongeris a me: deus
auxiliū meū respice Confundant ⁊ deficiāt
entes aīe mee: opiant confusione ⁊ pudore
erūt mala m̄ Ego aūt semp̄ sp̄abo: ⁊ adiciā
mē laudē tuā Os meū annūciabit iusticiā
tota die salutare tuū Om̄ nō cognoui litte
m ⁊ introibo in potencias dn̄i ipse memo
iusticie tue solius Ds [illegible] me [illegible]
ea ⁊ usq; nūc: p̄nūciabo [illegible] tua Et
in senectam ⁊ senium: ds ne delinquas me
annūciem brachium tuū: gn̄acioni oīque
ri est Potenciam tuā ⁊ iusticiam tuam [illegible]
altissima que fecisti magnalia: [illegible]
ibi Quantas ostendisti m̄ tribulaciones
[illegible] ⁊ conuersus [illegible]
[illegible] reduxisti me [illegible]
[illegible]

XIX

Nr. 332. III.

II. F. 13.

Hill Museum & Manuscript Library
Manuscript Metadata

Country: UKRAINE

City: LVIV

Library: Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv

Shelfmark: Бав - 332

Source: 00609

Bibliography:

Total Folios: 8 + 2 parchment (on the cover)

Exact Date: 1588

Outer Dimensions: 15,3 x 10 cm

Author:

Transliterated Title:

Original Title: Pieśń o Maksymilianie Rakuskim

Language(s): Polish + Latin (on the parchment cover)

Capture Date:

Inputter and Date: 2010-02-04